

OBSAH MODULU OCHRANA ZÁJMŮ SPOTŘEBITELE

1 HISTORICKÝ VÝVOJ OCHRANY SPOTŘEBITELE	12
1.1 Vývoj ochrany spotřebitele u nás	13
1.1.1 Ochrana spotřebitele v prvních legislativních normách.....	13
1.1.2 Kontrolní činnost.....	13
1.1.3 Vznik a působnost cechovních řádů.....	14
1.1.4 Novodobá úprava tržního dozoru a ochrany spotřebitele.....	15
1.1.5 Vývoj ochrany po roce 1948.....	16
1.2 Novodobý vývoj ochrany spotřebitele ve světě	17
2 KONCEPCE SPOTŘEBITELSKÉ POLITIKY V ČR	20
2.1 Uplatňování spotřebitelské politiky	21
2.1.1 Působnost státu.....	21
2.1.2 Působnost spotřebitele.....	21
2.1.3 Působnost podnikatelů.....	21
2.1.4 Působnost spotřebitelského poradního výboru.....	22
2.2 Koncepce spotřebitelské politiky	22
2.2.1 Vymezení a cíle spotřebitelské politiky.....	22
2.2.2 Způsoby zajišťování cílů spotřebitelské politiky.....	22
2.2.3 Dlouhodobé směry vývoje spotřebitelské politiky.....	23
2.3 Zákon o svobodném přístupu k informacím	24
2.3.1 Základní pojmy.....	24
2.3.2 Poskytování a zveřejňování informací.....	25
2.3.3 Povinnost odkázat na zveřejněnou informaci.....	26
2.3.4 Ochrana utajovaných skutečností.....	26
2.3.5 Ochrana obchodního tajemství.....	26
2.3.6 Ochrana důvěrnosti majetkových poměrů.....	26
2.3.7 Další omezení práva na informace.....	27
2.3.8 Žádost o poskytnutí informace.....	28
2.3.9 Hrazení nákladů.....	28
2.4 Zákon o ochraně osobních dat	28
2.4.1 Základní pojmy.....	28
2.4.2 Působnost zákona.....	29
2.4.3 Práva a povinnosti při zpracovávání osobních údajů.....	30
2.4.4 Nabízení obchodu nebo služeb.....	31
2.4.5 Zpracování citlivých údajů.....	31
2.4.6 Další povinnosti při zpracovávání osobních údajů.....	32
2.4.7 Postavení a působnost Úřadu.....	33
2.4.8 Sanke.....	33
3 ZÁKON O OCHRANĚ SPOTŘEBITELE	35
3.1 Zákon o ochraně spotřebitele	36
3.1.1 Základní pojmy.....	36
3.1.2 Základní povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb.....	37
3.1.3 Další povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb.....	41
3.1.4 Problematika obalů.....	41
3.1.5 Problematika reklamací.....	41
3.1.6 Úkoly veřejné správy.....	42
3.1.7 Ostatní ustanovení zákona.....	42
4 DOZOROVÉ ORGÁNY	44
4.1 Obecné vymezení dozorových orgánů	45
4.1.1 Činnost dozorových orgánů.....	45
4.1.2 Nástroje dozorových orgánů.....	45
4.1.3 Práva dozorových orgánů při výkonu své funkce.....	45

4.1.4 Povinnosti dozorových orgánů při výkonu své funkce	45
4.2 Charakteristiky vybraných dozorových orgánů	45
4.2.1 Česká obchodní inspekce (ČOI)	45
4.2.2 Státní zemědělská a potravinářská kontrola (SZPI)	46
4.2.3 Orgány veterinární správy	47
4.2.4 Orgány ochrany veřejného zdraví	47
4.2.5 Jiné dozorové orgány	48
5 OCHRANA SPOTŘEBITELE V OSTATNÍCH ZÁKONECH	50
5.1 Občanský zákoník	51
5.1.1 Kupní smlouva	51
5.1.2 Spotřebitelské smlouvy	53
5.1.3 Smlouva o dílo	54
5.2 Zákony týkající se bezpečnosti výrobků a odpovědnosti za jejich vady	55
5.2.1 Zákon o technických požadavcích na výrobky	55
5.2.2 Zákon o obecné bezpečnosti výrobků	56
5.2.3 Zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku	57
5.3 Ostatní právní normy	59
6 SPOTŘEBITELSKÁ POLITIKA EU	61
6.1 Zakotvení ochrany spotřebitele v politice EU	62
6.2 Legislativa EU v oblasti ochrany spotřebitele	62
6.2.1 Primární právo	62
6.2.2 Sekundární právo	62
6.3 Evropské instituce	63
6.3.1 Generální ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele	63
6.3.2 Spotřebitelský výbor	63
6.3.3 Evropský úřad pro bezpečnost potravin	64
6.3.4 Evropská skupina pro spotřebitelské právo	64
6.3.5 Evropský parlament	64
6.3.6 Evropská rada	65
6.3.7 Rada EU	65
6.3.8 Evropský ombudsman	66
6.3.9 Evropský soudní dvůr	66
6.4 Změny nastolené po vstupu ČR do EU	66
7 SPOTŘEBITELSKÉ ORGANIZACE U NÁS A V ZAHRANIČÍ	69
7.1 Consumers International	70
7.2 Ochrana spotřebitele ve vybraných zemích	71
7.2.1 Rakousko	71
7.2.2 Itálie	71
7.2.3 Německo	72
7.2.4 Francie	73
7.2.5 USA	74
7.2.6 Velká Británie	74
7.2.7 Švédsko	74
7.3 Spotřebitelské organizace a hnutí v České republice	75
7.3.1 Sdružení obrany spotřebitelů ČR	75
7.3.2 Občanské sdružení TEST Praha	76
7.3.3 Spotřebitelský poradenský a informační servis	76
7.3.4 Sdružení českých spotřebitelů	76
7.3.5 Centrum spotřebitelsko-podnikatelských vztahů a ochrany spotřebitele Třebíč	76
8 DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ	78
8.1 Základní pojmy	79
8.2 Jednotlivé segmenty duševního vlastnictví	79
8.3 Ochranná známka	80

8.3.1 Přihláška.....	80
8.3.2 Doba platnosti ochranné známky.....	81
8.3.3 Obnova platnosti ochranné známky.....	81
8.3.4 Práva z ochranné známky.....	81
8.3.5 Vyčerpání práv.....	82
8.3.6 Licence.....	82
8.3.7 Převod.....	82
8.3.8 Zástavní právo.....	82
8.3.9 Vzdání se práv k ochranné známce.....	83
8.3.10 Zrušení ochranné známky.....	83
8.3.11 Neplatnost ochranné známky.....	83
8.3.12 Kolektivní ochranná známka.....	83
8.3.13 Rejstřík ochranných známek.....	84
8.4 CZECH MADE – ověřená kvalita.....	84
8.5 ČSN - TEST.....	84
8.6 Ekologicky šetrný výrobek.....	84
8.7 Značka ESČ.....	85
8.8 Značka „Nákup bez obav“.....	85
8.9 Pečeť jakosti.....	85
8.10 Pyramida jakosti.....	86
8.11 QZ - zaručená kvalita.....	86
8.12 Zdravotně nezávadná obuv pro děti.....	86
8.13 Čárový kód.....	86
8.14 Kódy E.....	87
8.15 Symboly „e“.....	87
8.16 Identifikační obalová značka.....	87
8.17 Zelený bod.....	88
8.18 Puncovní značka.....	88
9 VYNÁLEZY, UŽITNÉ VZORY A OCHRANNÉ OZNAČENÍ PŮVODU VÝROBKU.....	90
9.1 Vynálezy a zlepšovací návrhy.....	91
9.1.1 Vynálezy.....	91
9.1.2 Výluka z patentovatelnosti.....	91
9.1.3 Právo na patent.....	91
9.1.4 Podnikový vynález.....	91
9.1.5 Účinek patentu.....	92
9.1.6 Nucená licence.....	92
9.1.7 Doba platnosti patentu.....	92
9.1.8 Zlepšovací návrhy.....	92
9.1.9 Patentový zástupce.....	93
9.1.10 Zastupování v řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví.....	93
9.1.11 Zastupování v řízení před Evropským patentovým úřadem.....	93
9.1.12 Zastupování před soudem.....	93
9.2 Užité vzory.....	94
9.2.1 Účinky užitého vzoru.....	94
9.2.2 Doba platnosti užitého vzoru.....	94
9.3 Ochranné označení původu výrobku.....	95
10 OCHRANA PRÁVA AUTORSKÉHO.....	96
10.1 Předmět úpravy.....	97
10.2 Předmět práva autorského.....	97
10.2.1 Dílo.....	97
10.3 Výjimky z ochrany podle práva veřejného.....	98
10.4 Zveřejnění a vydání díla.....	98
10.5 Autorství.....	98
10.5.1 Autor.....	98
10.5.2 Zákonná domněnka autorství.....	98

10.5.3 Anonym a pseudonym	99
10.5.4 Spoluautoři	99
10.6 Vznik a obsah práva autorského.....	99
10.6.1 Vznik práva autorského	99
10.6.2 Obsah práva autorského	99
10.7 Trvání majetkových práv	101
10.8 Dílo volné.....	101
10.9 Omezení práva autorského.....	102
10.10 Volná užití	102
10.11 Bezúplatné zákonné licence	102
10.11.1 Citace	102
10.11.2 Katalogová licence.....	102
10.11.3 Užití díla umístěného na veřejném prostranství.....	102
10.11.4 Úřední a zpravodajská licence	103
10.11.5 Užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, školních představení a užití díla školního.....	103
10.11.6 Omezení práva autorského k dílu soubornému.....	103
10.11.7 Užití díla rozmnožováním a rozšiřováním rozmnoženin	103
10.11.8 Užití díla půjčováním a pronájmem originálu nebo rozmnoženiny.....	104
10.11.9 Užití originálu nebo rozmnoženiny díla výtvarného nebo fotografického jeho vystavením	104
10.12 Ochrana práva autorského.....	104
10.13 Zvláštní ustanovení o některých dílech	105
10.13.1 Zaměstnanecké dílo	105
10.13.2 Kolektivní dílo	105
10.13.3 Školní dílo.....	105
10.13.4 Počítačové programy	106
11 HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ V ZÁKONNÉ ÚPRAVĚ.....	107
11.1 Základní pojmy	108
11.2 Nekalá soutěž	109
11.2.1 Klamavá reklama	109
11.2.2 Klamavé označení zboží a služeb	109
11.2.3 Vyvolání nebezpečí záměny	109
11.2.4 Parazitování na pověsti podniku, výrobku či služby jiného soutěžitele.....	109
11.2.5 Podplácení.....	109
11.2.6 Zlehčování	110
11.2.7 Porušení obchodního tajemství	110
11.2.8 Ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí.....	110
11.3 Nedovolené omezování hospodářské soutěže	110
11.3.1 Kartelové dohody.....	110
11.3.2 Dohody o sloučení podniků	110
11.3.3 Monopolní a dominantní postavení podniku	110
11.4 Porušování práv spotřebitelů	111
11.4.1 Diskriminace spotřebitele	111
11.4.2 Klamání spotřebitele	111
11.4.3 Zanedbání informační povinnosti	111
11.4.4 Nerespektování zákonného omezení reklamy.....	111
11.5 Konflikt zájmů.....	111
11.5.1 Kolidy výkonu funkce s podnikáním	111
11.5.2 Zneužití vědomostí a vynášení informací	112
11.5.3 Lobování	112
11.5.4 Korupce.....	112
11.6 Negativní externality	112
11.7 Špinavé peníze	112
12 REKLAMA A MOŽNOSTI JEJÍHO VLIVU NA SPOTŘEBITELE.....	114
12.1 Základní pojmy	115

12.2 Jednotlivé formy omezení reklamy	116
12.2.1 Vyloučení reklamy.....	116
12.2.2 Srovnávací reklama.....	117
12.2.3 Zvláštní nabídka v reklamě.....	118
12.2.4 Plnoletost a reklama.....	118
12.2.5 Reklama na tabákové výrobky.....	119
12.2.6 Reklama na alkoholické nápoje.....	119
12.2.7 Reklama na humánní léčivé přípravky.....	120
12.2.8 Reklama na zdravotnické prostředky.....	120
12.2.9 Reklama na potraviny a kojenecskou výživu.....	122
12.2.10 Reklama na střelné zbraně a střelivo.....	122
12.3 Dozor nad dodržováním zákona	123
12.4 Zařazování reklam do pořadů	123
12.5 Psychologické aspekty reklamy	124
12.5.1 Upoutání pozornosti.....	124
12.5.2 Jak se spotřebitel chrání sám.....	126
SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK, SYMBOLŮ A ZKRATEK	131
Informativní, navigační, orientační	131
Ke splnění, kontrolní, pracovní	131
Výkladové	131
Náměty k zamyšlení, myšlenkové, pro další studium	131

4. Dozorové orgány

V průběhu čtení kapitoly se budete moci seznámit poměrně podrobně seznámit jednak s obecným vymezením dozorových orgánů jako takových, dále budete zevrubně seznámeny jejich práva a povinnostmi v rámci výkonu funkce.

5. Ochrana spotřebitele v ostatních zákonech

Seznámíte se zde s dalšími zákony, v nichž jsou obsaženy úpravy důležité pro spotřebitele. Zvláště přehled v jednotlivých legislativních normách a budete umět dávat do souvislosti ustanovení různých zákonů zároveň se vztahujícími k jednomu problému.

6. Spotřebitelská politika EU

Naším vstupem do EU se mnohé změnilo, a to nejen v oblasti ochrany spotřebitelských zájmů. Proto se na některé aspekty spotřebitelské politiky EU v rámci této kapitoly podíváme.

7. Spotřebitelské organizace u nás a v zahraničí

V rámci sedmé kapitoly se budete moci seznámit s organizací spotřebitelských zájmů ve vybraných zemích a se strukturou spotřebitelských organizací v České republice.

8. Duševní vlastnictví

Budete se moci seznámit s tím, co se pod pojmem „duševní vlastnictví“ vlastně skrývá, tedy jaké jsou jeho jednotlivé segmenty a v první řadě se zaměříme na ochranu známek a práva s ní spojená. Pro doplnění pak získáte přehled v základních charakteristikách značek, jež se nejčastěji objevují na výrobcích jako takových nebo jejich obalech.

9. Vynálezy, užitné vzory a ochranné označení původu výrobků

Devátá kapitola je pokračováním předchozí a dále ji rozvíjí. Budete umět přesně specifikovat rozdíly mezi vynálezy, patenty, užitnými vzory a ochranným označením původu výrobku.

10. Ochrana práva autorského

V rámci desáté kapitoly se probereme detailně autorského práva. Nejdříve si definujeme podmínky úpravy. Následně se seznámíme s výjimkami, jež jsou upraveny zákonem.

11. Hospodářská soutěž v zákonné úpravě

Jedenáctá kapitola pojednává o hospodářské soutěži a formách jejího porušování.